

Nemzetpolitikai összefoglaló

2017. 41. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Grezsa: a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program a jövőt is jelenti

Trianon centenáriumaéhoz közeledve Magyarország eljutott oda, hogy biztonssággal kijelenthető: az ország garanciát vállal arra, hogy ne csak jelent, hanem jövőt is jelentsen a küllhoni óvodafejlesztési program – mondta Grezsa István kormánybiztos a küllhoni magyar gyermekegészségügyi prevenciós szakemberek képzésének megnyitóján, szerdán Budapesten. A Kárpát-medencei magyar óvodafejlesztési program részét képező rendezvény megnyitóján a kormánybiztos hangsúlyozta: a 17,1 milliárd forintból induló óvodafejlesztési program „túlzás nélkül Trianon óta a legkomolyabb ilyen típusú befektetés a küllhoni nemzetrészek megerősítésében. Grezsa István hangsúlyozta: az óvodafejlesztési program első részében 76 új óvodát, bölcsődét adnak át, 211-et újítanak fel és 1500-ban alakítanak ki magyar játszószarkot. Szilágyi Péter, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára köszöntőjében arról beszélt, a 2010 előtti kormányok nem fordítottak elég figyelmet a nemzetpolitikára, nem fordítottak kellő erőforrást a küllhoni nemzetrészek és a diaszpórában élő magyarság irányába. Felidézta: 2009-ben 9 milliárd forintot fordított a kormányzat nemzetpolitikára, ez most meghaladja a 90 milliárd forintot.

A másnap tartott, szintén a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program részét képező, küllhoni magyar óvodapedagógusoknak szóló képzések megnyitóján Grezsa István úgy fogalmazott, a kormány döntött az óvodafejlesztési program második üteméről: 21,5 milliárd forintból újabb 77 óvoda és bölcsőde épül, valamint 216 óvoda újul meg és a továbbképzési rendszereket is fejlesztik.

Orbán: jól jár a Kárpát-medencében, aki együttműködik a magyarokkal

Készen állunk az együttműködésre, és jól fog járni, sőt már most jól jár a Kárpát-medencében az a nép, amelyik együttműködik a magyarokkal - jelentette ki Orbán Viktor kormányfő a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem (PKE) hétfői tanévnyitóján mondott beszédében.

A nagyváradi újjvárosi református templomban tartott rendezvényen a miniszterelnök kifejtette: a magyarok megerősödése hozzájárul a Kárpát-medencében élő más népek békességéhez, és jólétéhez is. "Mi készen állunk az együttműködésre, és aki együtt fog működni velünk az jól fog járni, sőt már ma is jól jár. (...) A szlovénok, szlovákok, szerbek és magyarok egymást erősítve fejlődnek, és remélem, hogy egyszer Románia is erre az útra lép majd" - fogalmazott a miniszterelnök. Szerinte mindez annak a következménye, hogy "sikerült erős és tekintélyes európai középállammá tennünk Magyarországot". Úgy vélte: a

kettős állampolgárság, az oktatási lehetőségek bővítése, a magyar szellemi erőközpontok megerősítése, mind a felívelő magyar korszak első jelei. "Ma olyan gazdasági programok futnak szerte a Kárpát-medencében, amelyek segítik önöket, hogy szülőföldön megmaradhassanak, és boldogulhassanak" - fogalmazott a miniszterelnök. Orbán Viktor fontosnak tartotta, hogy a Partiumi Keresztény Egyetem nevében is szerepel a keresztény és a Partium szó. Úgy vélte, az előbbi azt jelzi, hogy az egyetem kiáll az európai fősodorból már kiszorított olyan értékek mellett, mint a keresztényi szeretet, az igazságosság és a felelősség, utóbbi pedig azt a küldetést jelzi, melyet a történelem során a Partium megtestesített: "az egész nemzet megvédéséhez az egyes részek megóvásán keresztül vezet az út".

Kelemen Hunor Aradon: minden nemzedéknek meg kell vívnia szabadságharcát

Minden nemzedéknek meg kell vívnia a maga szabadságharcát, a romániai magyar közösségnek pedig ma a parlamenti demokrácia eszközeivel kell lehetővé tennie, hogy a következő nemzedékek is magyarként élhessenek szülőföldjükön – hangoztatta pénteken Kelemen Hunor Aradon. Az RMDSZ elnöke a 13 vértanú tábournok emlékére állított Szabadság-szobornál mondott beszédet a nemzeti gyásznapon. Szerinte az ezer éve Erdélyben és száz éve Romániában élő magyar közösség úgy tud méltó lenni az aradi vértanúk áldozatához, ha a mai kor eszközeivel megvívja nemzedéke szabadságharcát, hogy mindig legyen egy következő nemzedék, amely a Szabadság-szobornál emlékezni fog az aradi vértanúkra. A magyar és nem magyar mártírok áldozatvállalása előtt tisztelgett ünnepi beszédében Íjgyártó István, a Külgazdasági és Külügyminisztérium kulturális diplomáciáért felelős államtitkára, aki a magyar kormány képviselőjeként vett részt a pénteki aradi megemlékezésen. Az államtitkár elmondta: a jó szándék, kölcsönös tisztelet és megértés tette lehetővé néhány éve Aradon, hogy ismét köztérre kerüljön a vértanúk emlékét idéző, korábban elbontott Szabadság-szobor. Íjgyártó István köszönetet mondott Arad vezetőinek, és polgárainak, amiért óvják a szabadságért folytatott küzdelemben testvérekké vált magyar és nem magyar mártírok emlékhelyét.

„Feléledt” gazdaságélénkítés: rábólintottak a magyar kormány erdélyi programjára

Október elsején elkezdődhetett a Magyarország kormánya által meghirdetett erdélyi gazdaságfellendítő program. Ez idő alatt világossá vált, nem kifogásolják a Pro Economica Alapítványon keresztül zajló, egyelőre a Maros-Mezőség térségét megcélzó támogatási rendszert a román hatóságok. Az eltelt időszakban a pályázatok meghirdetői a versenytanácshoz és a diszkriminációellenes bizottsághoz fordultak. Ugyanakkor diplomáciai szinten is párbeszéd indult a két ország között. „Megkaptuk a hivatalos

válaszokat, ezek alapján, a pályázati kiírás és a támogatási rendszer nem sérti a versenytársakat, ugyanakkor nem is diszkriminál senkit” – fejtette ki a Krónikának Kozma Mónika, a Marosvásárhelyen székelő Pro Economica ügyvezetője. A bejelentett program nem módosul, mindössze a pályázati határidő tolódik ki október 20-ig. A 2017-es mezőszégi, kísérleti jellegű támogatási rendszer célja otthon tartani a fiatalokat, megtanítani az embereket a tulajdon megbecsülésére, arra, hogy ha birtokolnak egy földdarabot, vagy létrehoznak egy vállalkozást, értékkel rendelkeznek. „Ugyanakkor főpróbája a jövő évi, tizenhat erdélyi megyére kiterjedő programnak” – tette hozzá Kozma Mónika.

Kelemen: egy erős nemzet párbeszédet folytat, nem pedig szájba veri a magyarokat

Tartalom nélküli hamis állítás az, hogy Románia modellértékű ország lenne a kisebbségek helyzetének rendezése terén – állapította meg Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke arra reagálva, hogy szerdán a bukaresti képviselőház érdemi vita nélkül elvetette a magyar frakció törvénykezdeményezését, amely bővítené a kisebbségek anyanyelvhasználati jogait a romániai közigazgatásban. A plenáris szavazást megelőzően a képviselőház jogi, közigazgatási, illetve emberi jogi bizottsága is negatívan véleményezte az RMDSZ törvénymódosító javaslatát, így a kétkamarás román parlamentben ebben az ügyben a szenátus fogja meghozni a végső döntést. Kelemen Hunor rámutatott: az RMDSZ a parlamentáris demokrácia útját választva párbeszédet javasolt a parlamenti pártoknak és a nemzeti kisebbségek képviselőinek, felkérve őket: fogalmazzák meg véleményüket, keressenek közösen kompromisszumos megoldást annak érdekében, hogy a jelenlegi húszról tíz százalékra, „esetleg tizenötre” csökkentsék azt a lakosságarányt, amely felett egy kisebbségnek joga van anyanyelvét használni a helyi közigazgatásban. „A mai üzenet az RMDSZ és a magyar emberek számára is egyértelmű: a román többség visszautasította a párbeszédet” – vonta le a következtetést az RMDSZ elnöke.

Magyarország megerősödésével az egész nemzet nyer

Magyarország megerősödésének az egész magyar nemzet a nyertese, hiszen azzal, hogy Magyarország erős országgá vált, és a magyar gazdaság stabil növekedési pályára állt, nemcsak a Magyarországon élő magyarok, hanem a külföldi magyarok is rendkívüli módon meg tudnak erősödni - hangsúlyozta Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter pénteken Szabadkán, ahol a magyar kormány vajdasági gazdaságélénkítő programjának nyertes pályázói írtak alá szerződéseket a programot megvalósító Prosperitási Alapítvány rendezvényén. Hozzátette: Magyarország megerősödésével Szerbia

is erősödik, hiszen a támogatott vállalatok Szerbiában tevékenykednek, és ott fizetnek adót. A magyar kormány érdeke, hogy Szerbia erős, európai ország legyen, ezért Budapest minden erejével támogatni fogja Belgrádot az európai integrációja során. A miniszter aláhúzta, hogy 2014 óta Magyarország kormánya a külhoni magyar nemzetrészek megmaradását szolgáló gazdaságfejlesztési célok megvalósítására fekteti a legnagyobb hangsúlyt a Kárpát-medencében. Az első és egyben legnagyobb program a Vajdaságban indult, hiszen 2016 és 2018 között a szerb kormány egyetértésével Magyarországról 30 milliárd forintnyi vissza nem térítendő támogatást és 30 milliárd forintnyi kedvezményes hitelt helyeznek ki a program keretében a vajdasági magyarság számára.

Hajnal Jenő: A Kárpát-medencében valamennyi magyar kezd egymásra találni

Oda kell figyelniük arra - különösen a jövő évben -, hogyan alakulnak a döntéseink, hogyan tudjuk megőrizni magyarságunkat, nyelvünket, hitünket és erőnket - hangsúlyozta Hajnal Jenő, a vajdasági Magyar Nemzeti Tanács (MNT) elnöke pénteken Eleméren, az aradi vértanúk emléknapja alkalmából szervezett központi vajdasági ünnepségen. Hozzátette, a délvidéki magyarságnak arra kell törekednie, hogy úgy őrizze meg identitását, hogy a következő nemzedékek olyan büszkék legyenek a most élőkre, mint mi vagyunk az aradi vértanúkra. A vajdasági magyarság legfontosabb érzése ezen az emléknapon, hogy a mártírok helytállást, áldozatot, a haza védelmét és magyarságuk megőrzését hagyták hátra emlékül, és annak ellenére, hogy sokféle nemzetiségűek voltak, amikor áldozatot kellett vállalni a hazáért, magyarként cselekedtek. "Nekünk itt, a magyar végeken ma ennél fontosabb küldetésünk nem lehet" - szögezte le az MNT elnöke. Kiemelte: a Kárpát-medencében valamennyi magyar kezd egymásra találni, és ez az összefogás ezen a napon is érződik.

Brnabić: Szerbia vezető helyen áll a nemzeti kisebbségekkel folytatott munkában

Szerbia tiszteletben tartja a különbözőségeket és az ország folytatja jelenlegi politikáját, amelynek köszönhetően az EU felismerte: Szerbia vezető helyen áll a nemzeti kisebbségekkel folytatott munkában és jogaiknak tiszteletben tartásában – jelentette ki Ana Brnabić szerb kormányfő a nemzeti kisebbségek tanácsának szerdai ülésén, amelyet első alkalommal tartottak meg a választások óta. A kormányfő hozzátette, hogy ebben a kontextusban kifejezetten fontos a folytonosság a nemzeti tanácsokkal folytatott munkában. „A kormány elhivatott ebben” – mondta Brnabić a nemzeti kisebbségek tanácsának ülésén, és hangsúlyozta, hogy az elkövetkező időszakban elsőbbséget élvez majd Szerbiában a nemzeti kisebbségek jogainak megvalósításáról szóló akcióterv teljes

körü alkalmazása. A kormányfő elmondta, hogy hátra van még a nemzeti kisebbségek jogairól és szabadságáról, illetve a nemzeti tanácsokról szóló törvény módosítása.

Nemzetközi szervezetek támogatását kéri a KMKSZ

Levélben fordult a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) tizenhárom európai és nemzetközi szervezethez, köztük az Európa Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és az ENSZ Emberi Jogi Tanácsához az ukrán oktatási törvény ügyében, kérve a támogatásukat a kárpátaljai magyarok anyanyelvű oktatáshoz fűződő jogainak visszaállításához. Levelében a KMKSZ aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a napokban hatályba lépett oktatási törvény veszélybe sodorta Ukrajna nyelvi sokszínűségét. Emlékeztetve arra, hogy a jogszabály több támogatásra érdemes irányelvet is tartalmaz, a magyar szervezet rendkívül aggályosnak nevezi a törvény 7. cikkét, amely ellehetleníti az ukrainai nemzetiségek anyanyelvű oktatási rendszerét azáltal, hogy csak az óvodában és az önkormányzati fenntartású iskolák alsó tagozatának külön csoportjaiban engedélyezi - az ukrán mellett - a nemzetiségek nyelvén történő oktatást.

Soron kívüli közgyűlést tartott az új ukrán oktatási törvény miatt a KMPSZ Beregszászon

Az új ukrán oktatási törvény elfogadása után előállt helyzetet vitatta meg, és az ukrán állam vezetőinek, illetékes hatóságainak, valamint az európai uniós szervezeteknek címzett nyilatkozatot fogadott el soron kívüli közgyűlésén a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) szombaton Beregszászon. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola aulájában megtartott közgyűlésen elmondott beszédében Orosz Ildikó, a KMPSZ elnöke azt hangsúlyozta: az ukrán parlament által 2017. szeptember 5-én elfogadott oktatási törvény a kárpátaljai magyar tannyelvű oktatás lefejezésével megszünteti a magyar pedagógusok munkáját, és agóniára ítéli a kárpátaljai magyar közösséget. Az oktatási törvény valóságos merénylet az ukrainai magyar kisebbség ellen – tette hozzá, megjegyezve, hogy a jogfosztó törvény elfogadását az ukrán médiában három éve folyó, az országos közvéleményt a kárpátaljai magyarok ellen hangoló pszichológiai nyomásgyakorlás előzte meg. A KMPSZ elnöke kifogásolta, hogy az Ukrán Oktatási és Tudományos Minisztérium az elmúlt egy évben következetesen visszautasította a több mint 2700 tagot számláló szakmai érdekvédelmi szervezet kérését, hogy a tárca egyetemesen a készülő oktatási törvényről a kárpátaljai magyarság képviselőivel.

Perényi Zsigmond szobránál emlékeztek meg Kárpátalján

Kárpátalja magyarsága hagyományosan Nagyszőlősen, báró Perényi Zsigmondnak, Ugocsa vármegye mártírhalált halt főispánjának a szobránál tartotta központi megemlékezését az 1848-49-es forradalom és szabadságharc vértanúiról. A pénteki rendezvény ünnepi szónoka, Román István, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatalt vezető kormány megbízott Perényi Zsigmondra emlékezve hangsúlyozta: a rendíthetetlen hazafi, a talpig magyar főnemes volt az, aki 1849. április 14-én a debreceni nagytemplomban üléselő országgyűlés felsőházának másodelnökeként a képviselőház elnökével, Almásy Pállal együtt elnökölte a tanácskozást, amely kimondta a trónfosztást és elfogadta a Függetlenségi Nyilatkozatot, amelyet aztán kézjegyével is ellátott. A fegyverletétel után letartóztatták a császári hatóságok, de a tárgyalása során mindvégig vállalta a szabadságharcban betöltött szerepét, soha nem tagadta meg nemzetét és a szabadság ügyét, amiért október 24-én Pesten harmadmagával kivégezték - tette hozzá. A kormány megbízott kiemelte, „emlékeztetnünk kell mindenkit, hogy az európai nemzetek között természetes jogunk megvédenünk magyarságunkat, keresztény gyökereinket, édes anyanyelvünket.”

